

KAKO IZRADITI PLAKAT/POSTER?

PRIMJERI DOBRIH I MANJE DOBRIH PLAKATA/POSTERA

Vanja Škrobica, prof., savjetnica za školske knjižnice

Mrežna stranica knjižnice u Školi likovnih umjetnosti

www.freewebs.com/teka/

Mrežna stranica školskih knjižničara Splitsko – dalmatinske županije

www.freewebs.com/libri

Stručni skup školskih knjižničara Šibensko – kninske županije
Šibenik, listopad 2007.

Stručni skup školskih knjižničara (srednje škole) Splitsko – dalmatinske
županije
Split, 19. 10. 2007.

ŠTO JE PLAKAT?

... VIZUALNI MEDIJ

Izraz poster (engl.) upućuje na izraz plakat (njem.), a jedno od objašnjenja je:

To je veliki tiskani oglas ili objava na javnome mjestu,
likovno izведен tako da privuče pažnju.

Prvi plakat datira s kraja 18. st., a usavršavanjem litografske tehnike postaje zasebna grana grafičke umjetnosti. Poznati su autori plakata: H. de Toulouse-Lautrec, u Hrvatskoj Lj. Babić, T. Krizman, a u novijem naraštaju B. Bućan, B. Ljubičić itd. (prema Velikom školskom leksikonu. Zagreb, Školska knjiga, Naklada Leksikon, 2003.).

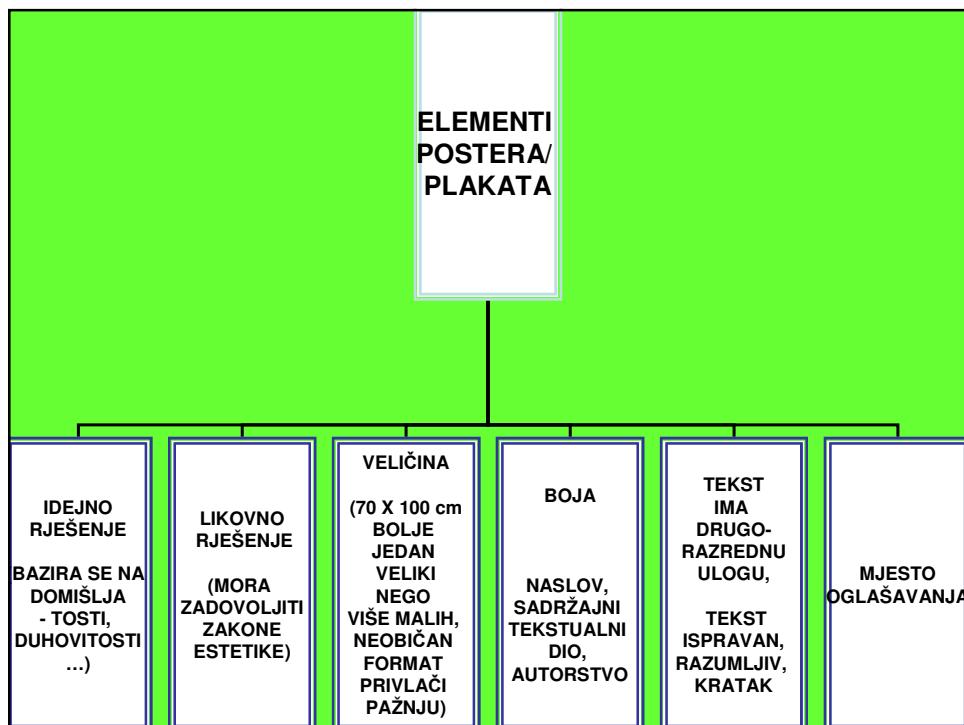
ZAŠTO SU POŽELJNE POSTERNE PREZENTACIJE

- štedi vrijeme na stručnim skupovima
- mogućnost velikog broja izlaganja
- prilagodljivost svakom prostoru
- nema vremenskog ograničenja za pojedine teme
- budi zanimanje

ŠTO ČINI DOBAR POSTER ?

1. **ATRAKTIVNOST** – vizualno neobičan i upadljiv, privući publiku, ugodan oku,
2. **DOBRA ORGANIZACIJA MATERIJALA** – logičnost i lako praćenje,
3. **NIJE POTREBNO DODATNO TUMAČENJE SADRŽAJA** - sažetost, sadržajno zanimljiv i poticajan, informativan.

NEKOLIKO UPUTA ZA IZRADU

PLAKATA (POSTERA)

POČETAK PRIJE POČETKA

Kome je poster namijenjen

Što želimo posterom postići (reći, pokazati)

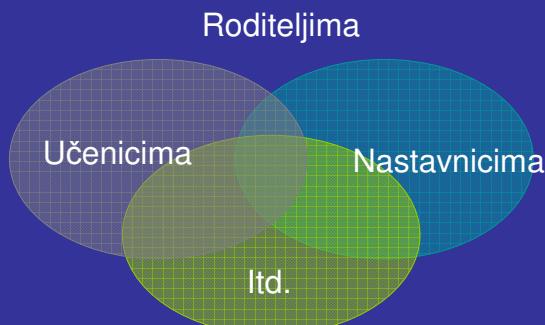
Prikupljanje i selekcija sadržaja, materijala

Dimenziije postera

Vizualni izgled postera (crtanje skica)

Odrediti nositelje i zadatke izrade, vrijeme i način

➤ KOME JE POSTER NAMIJENJEN?

➤ ŠTO ŽELIMO POSTIĆI POSTEROM?

➤ PRIKUPLJANJE I SELEKCIJA MATERIJALA

Prikupljanje /selekcija

Novinski članci

Fotografije iz novina,
časopisa, kalendarâ...

Učenički crteži, fotografije...

Odabir recentnijeg, važnijeg
i reprezentativnijeg sadržaja

Dijagrami, grafikoni...

➤ DIMENZIJE POSTERA

- **veličina:**
najmanje dimenzije 100 X 80 cm
najveće 120 X 180 cm

- **margine: bjeline / praznine**
kao razmak između dijelova /
cijelina daju mogućnost
vizualne pauze koja olakšava
shvaćanje smisla, ideja...

➤ VIZUALNI IZGLEĐ

- Napraviti (rukom) skicu
- Odrediti razmještaj objekata na posteru
- Sadržaj slagati u hijerarhijskom nizu prema važnosti, voditi računa o ravnoteži i logičnom slijedu (uvod, razvoj-proces, zaključak)
- Promisliti o uporabi kvalitetnog papira i papira u boji
- “Kružni” ili poster u stupcima...
- Itd.

VRSTE POSTERA

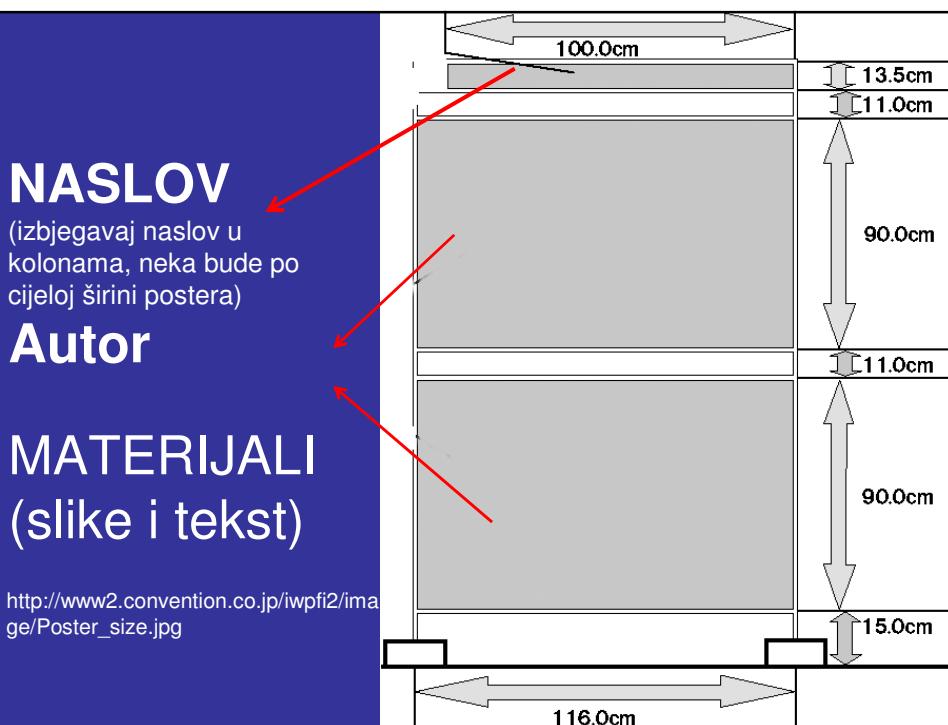

Multiplicirani poster
(poster na 3 stranice, lista)

Jednostavan poster (na jednom listu)

RASPORED SADRŽAJA NA POSTERU

NASLOV POSTERA

Ime i prezime autora

Uvod

Slika 1

Tekst

Slika 2

Slika 3

Slika 4

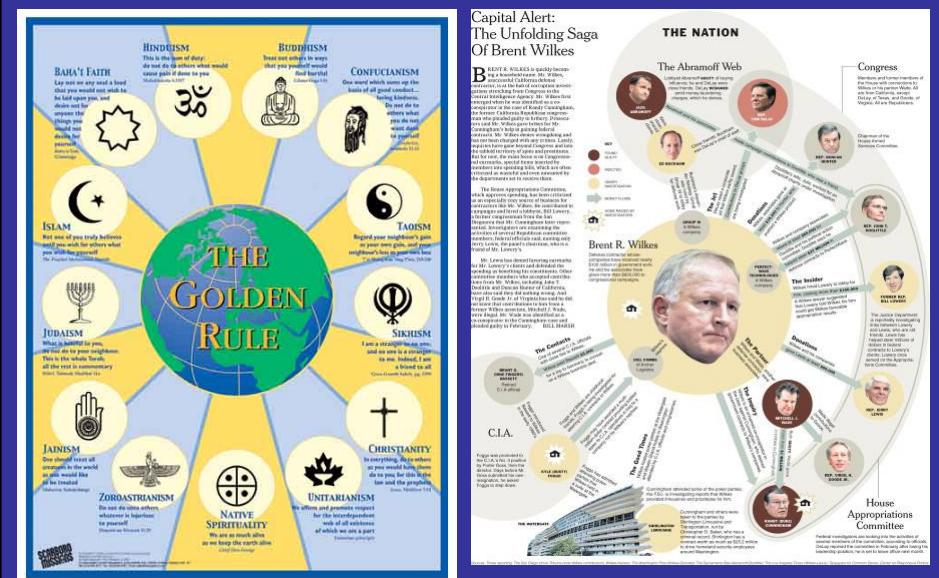
Tekst

Slika 5

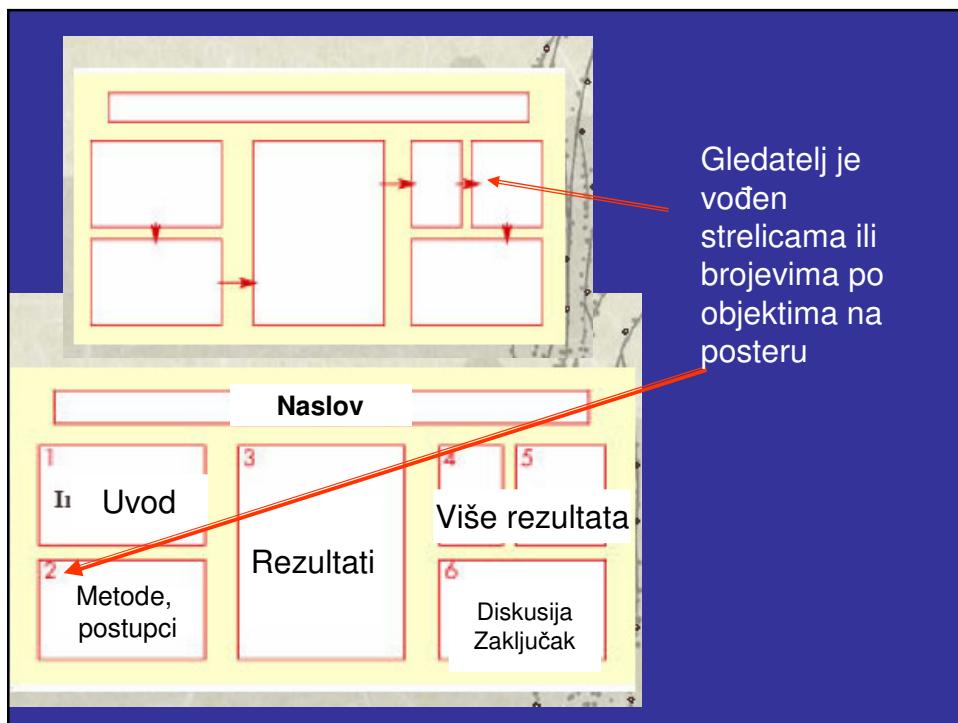
Zaključak

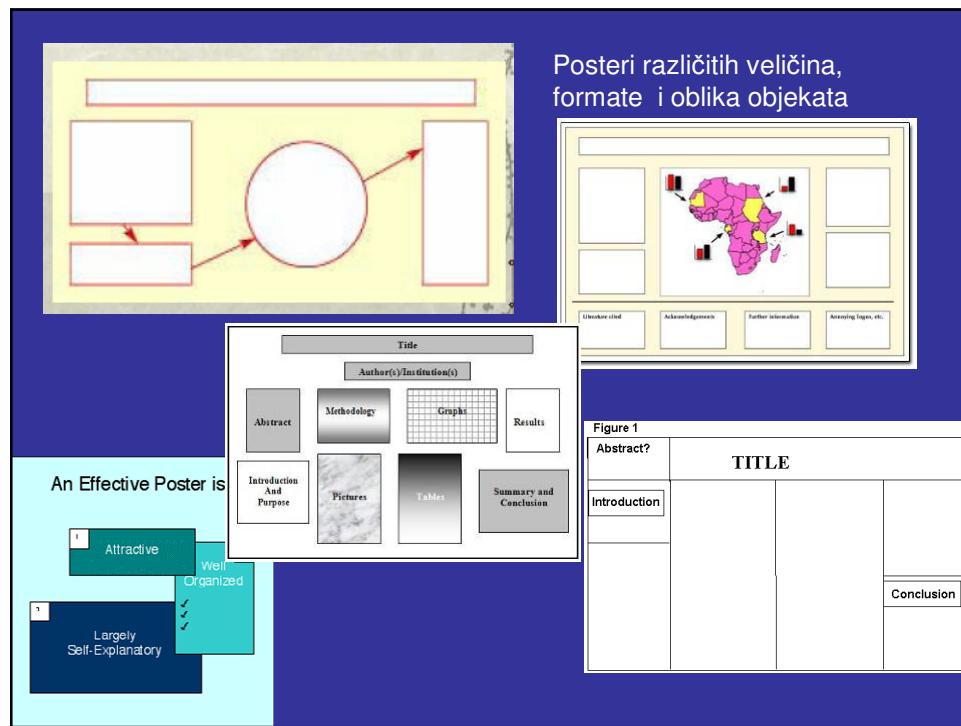
KRUŽNI SADRŽAJ - odgovara posteru s više slika

(KORISTI RAVNALO I ŠESTAR)

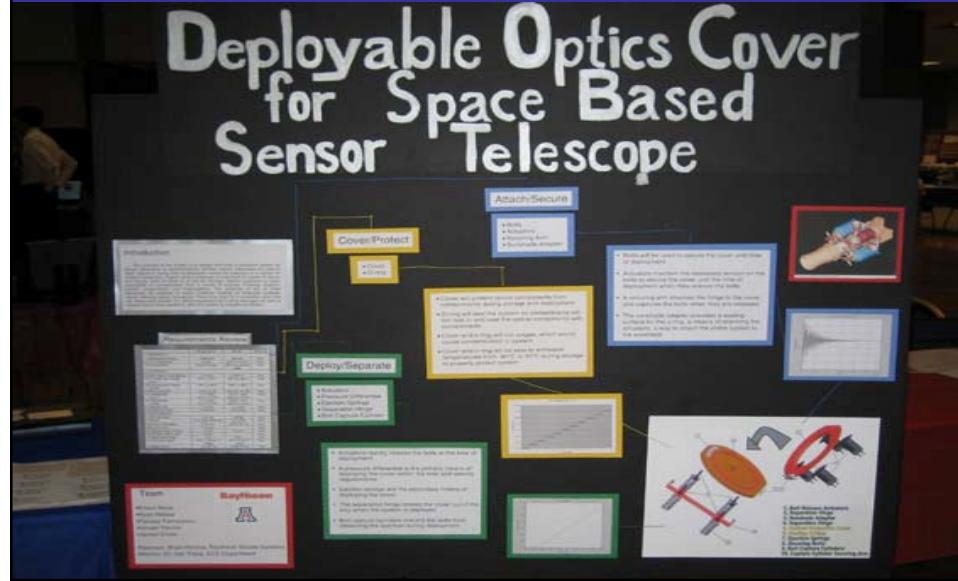

POSTER U STUPCIMA - olakšava čitanje kad imamo puno teksta

ISTAKNUTI NASLOV

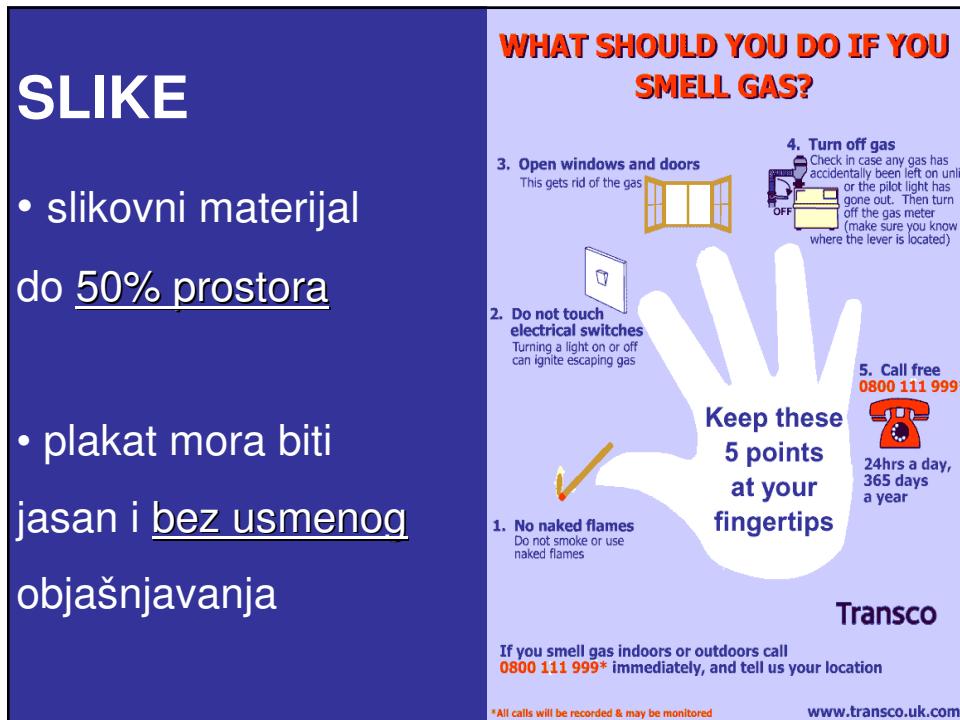
SMISLENO (LOGIČKI) KOMBINIRATI

TEKST, SLIKE, TABLICE...

The poster discusses Molecular Beam Epitaxy (MBE) for slow light in semiconductor nanostructures. It includes sections on Brief Background of Slow Light Theory, Growth on (100) GaAs (typical for MBE) and (110) (atypical), and Quantum Well Structures for Slow Light Devices. It features a photograph of an MBE system, a diagram of quantum dot growth, and a graph of slow light dispersion curves.

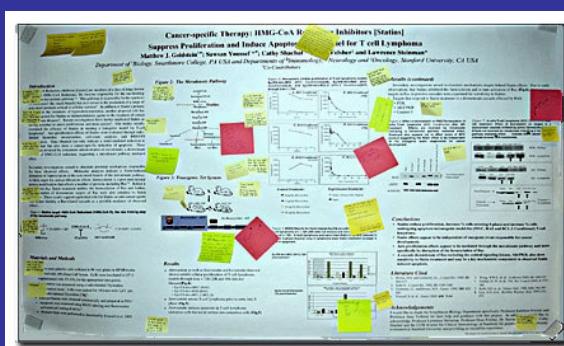
SLIKE

- slikovni materijal do 50% prostora
- plakat mora biti jasan i bez usmenog objašnjavanja

TEKST

- natuknice
- ukratko opisati
- dati prednost likovnom materijalu

<http://www.geoplan.ufl.edu/projects/FlaglerStudy/jpg/countyfix.jpg>

FONT

- Preporuča se ne koristiti više od 3 vrste fontova (Verdana, Arial, Times New Roman i Goudy Old Style); izbjegavati font sa serifima
- Najčešće koristi jednu vrstu fonta, ali u različitim veličinama.
- Ako koristimo velika slova, neka to uvijek bude vrlo jednostavan font. Ako koristimo samo velika slova, nacrtati dvije linije i pisati između njih.
- Ako koristimo mala i velika slova, koristiti 3 linije.
- Ako tekst na posteru rukom pišemo, koristiti ravnalo ili trokut.

JOŠ O TEKSTU / FONTU

- poster ne smije sadržati cijeli referat
- blokovi teksta ne bi trebali sadržavati više od 12 do 15 redova
- sveukupni tekst treba imati oko 500 do najviše 800 riječi
- pojedini dijelovi teksta mogu se naglasiti uokvirivanjem
- kratki navodi su pregledniji i jasniji od cjelovitih rečenica
- važni podaci mogu se istaknuti podebljanim ili većim slovima
- lakše se čitaju riječi i rečenice napisane malim tiskanim slovima
- Koristi radije “italic” nego podcrtavanje ako želiš nešto naglasiti (izdvojiti)
- najbolje se čitaju tamna slova na bijeloj podlozi
- treba izbjegavati : različite fontove slovnih znakova
- izbjegavati nepotrebno podvlačenje ili sjenčanja (to odvlači pozornost od sadržaja)
- teško se čitaju veliki koloristički kontrasti ili tekst na fluorescentnom papiru.

VELIČINA SLOVA I SLIKA

- naslov: velika tiskana slova
- tekst: mala tiskana slova
- slikovni materija i tekst vidljivi s 1,5 - 2m

veličina slova: naslov: 80 točaka
podnaslov: 34 – 38 točaka
tekst: 18 – 24 točke

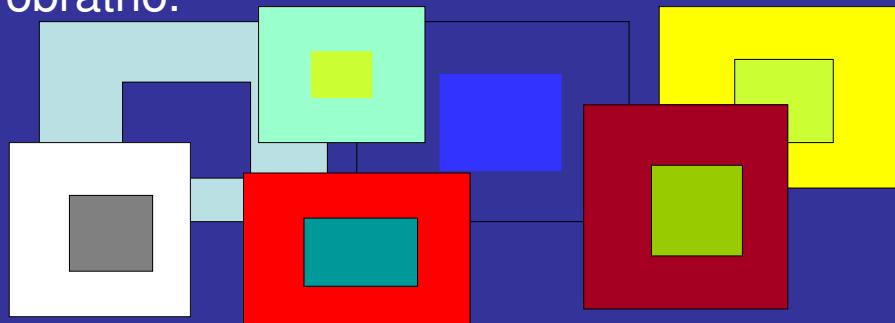
cjeline: najviše 12 – 15 redaka

količina teksta: idealna oko 500 riječi
nikako više od 1500 riječi

isticanje teksta: dovoljno je koristiti veća ili podebljana slova

BOJE

- Pravilo je ne koristiti više od 2- 3 boje za slova, okvire ili neke druge grafičke oznake.
- Zapamti: kontrast je važan. Ne koristiti tamna slova na tamnom papiru i obratno.

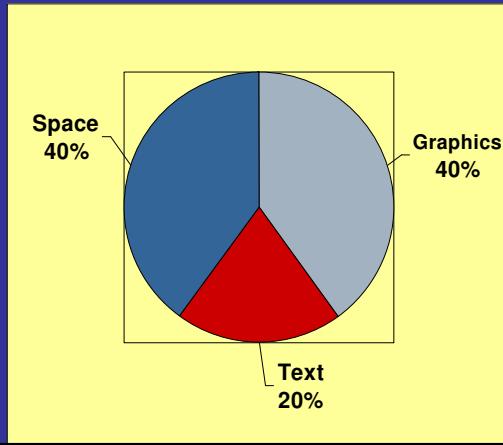

ILUSTRACIJE

- fotografije,
- crteži,
- grafički prikazi,
- grafički simboli,
- grafički oblici (stelice raznih oblika, oblačići itd.).

ODNOS TEKSTA, GRAFIKE I PRAZNIH PROSTORA

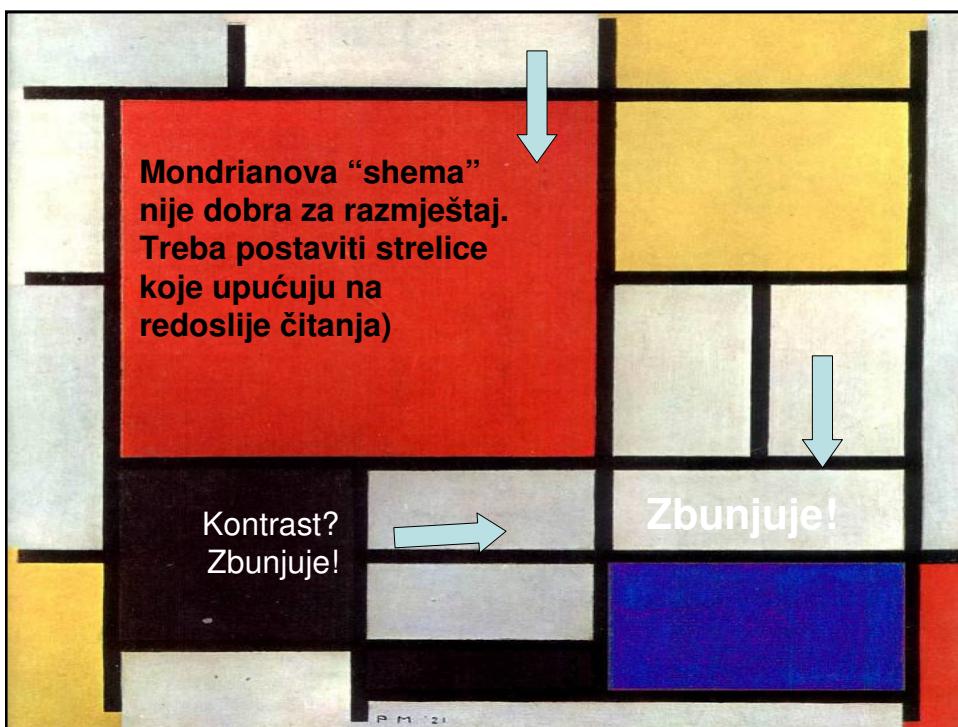
- 20% teksta,
- 40% grafike,
- 40% praznog prostora.

LJEPILO

- Pripaziti na vrstu ljepila.
- Pripaziti na količinu ljepila. Ono ne smije narušiti poster i biti vidljiv s druge strane.
- Čuvaj čistoću ruku i prstiju od ljepila. Inače možeš zaprljati poster.

UČIMO NA PRIMJERIMA

Sadržaj

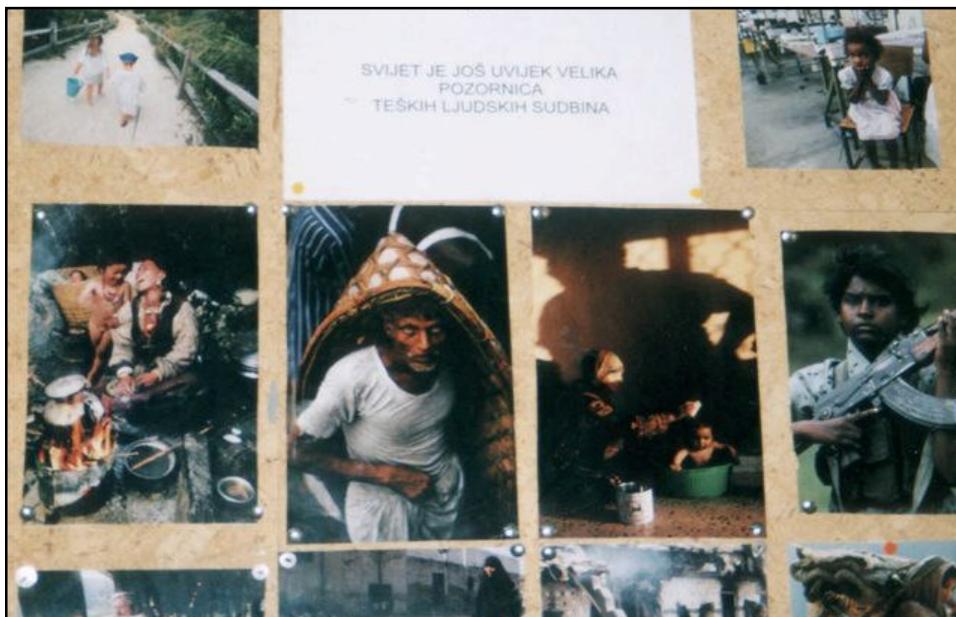
Prenatrpanost

Nesređenost

Nema hijerahije,
naslova, cjelina...

Font

Presitan

Slike govore sve.

Font

Ujednačen, ali presitan

Tekst

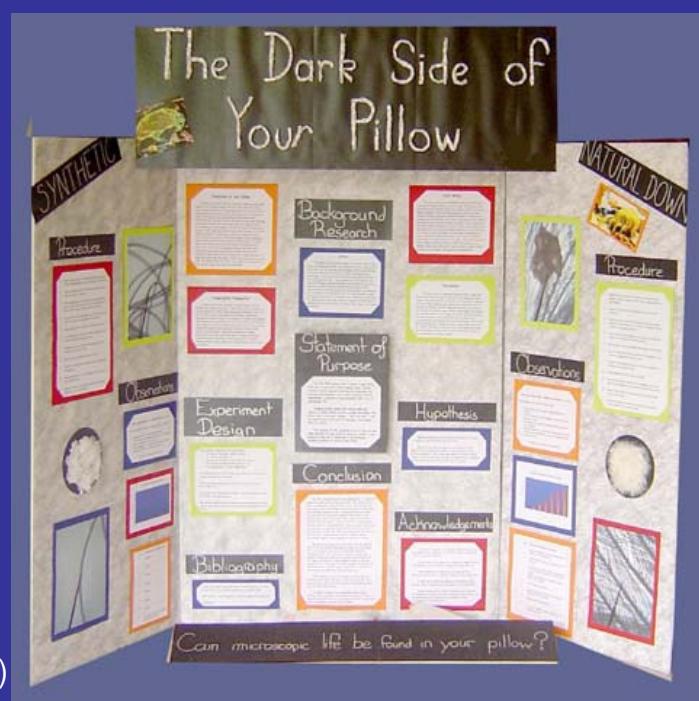
Previše

Boja

Previše

Naslov

Naglašen (dobro)

Boje

Dobar izbor.

Ilustracije

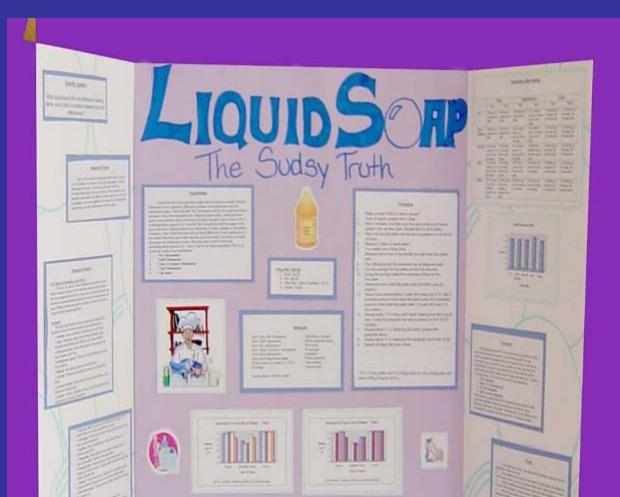
Presitne.

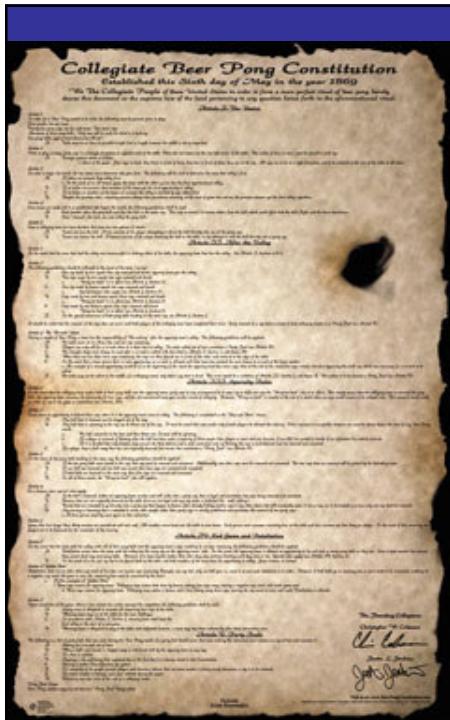
Naslov

Kreativno postavljanje slova "O" u naslovu!
Izgleda izvrsno!

Tekst

Raspoređen po cjelinama. Ima ga, ipak, previše.

Tekst

Prevelika količina

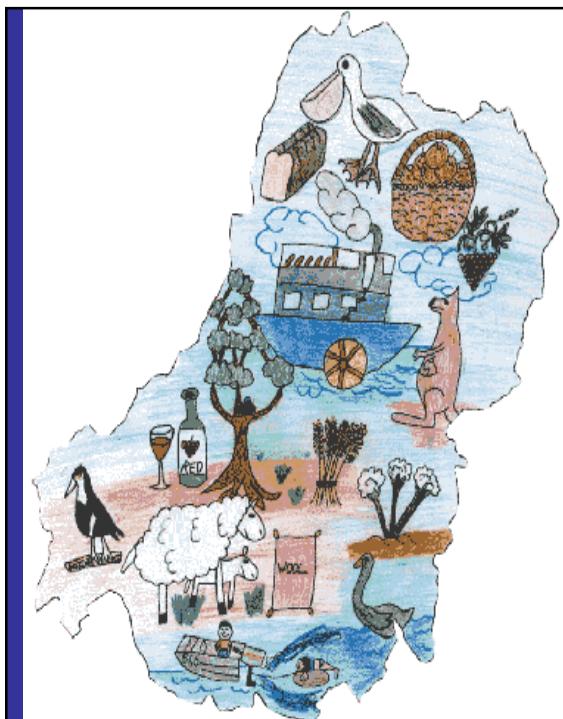
Presitan

Ilustracije

Nedostaju

Autori i naslov

istaknuti

Ovom posteru nedostaje:

Naslov

Autori

Ali su atraktivne
ilustracije i pravilno
korištenje boja

Discover the Muslim Scientific Heritage in Our History

Islamic Events

- 600 BC: Euclid's Elements (Geometric principles)
- 300 BC: Archimedes' work on hydrostatics and mechanics
- 100 BC: Ptolemy's Almagest (Geocentric model of the universe)
- 100 AD: Galen's Canon of Medicine (Medical theory)
- 200 AD: Al-Khwarizmi's work on algebra
- 300 AD: Al-Biruni's astronomical tables and calculations
- 400 AD: Al-Kindi's work on optics and cryptology
- 500 AD: Al-Zarqali's astronomical tables
- 600 AD: Al-Fazari's astronomical tables
- 700 AD: Al-Sufi's Catalogue of Constellations
- 800 AD: Al-Kindi's work on optics and cryptology
- 900 AD: Al-Biruni's astronomical tables and calculations
- 1000 AD: Al-Khwarizmi's work on algebra
- 1100 AD: Al-Biruni's astronomical tables and calculations
- 1200 AD: Al-Khwarizmi's work on algebra
- 1300 AD: Al-Biruni's astronomical tables and calculations
- 1400 AD: Al-Khwarizmi's work on algebra
- 1500 AD: Al-Biruni's astronomical tables and calculations
- 1600 AD: Al-Khwarizmi's work on algebra
- 1700 AD: Al-Biruni's astronomical tables and calculations
- 1800 AD: Al-Khwarizmi's work on algebra

European Events

- 600 BC: Pythagoras' theorem (Mathematics)
- 300 BC: Euclid's Elements (Geometric principles)
- 100 BC: Archimedes' work on hydrostatics and mechanics
- 100 AD: Ptolemy's Almagest (Geocentric model of the universe)
- 200 AD: Galen's Canon of Medicine (Medical theory)
- 300 AD: Al-Biruni's astronomical tables and calculations
- 400 AD: Al-Kindi's work on optics and cryptology
- 500 AD: Al-Zarqali's astronomical tables
- 600 AD: Al-Fazari's Catalogue of Constellations
- 700 AD: Al-Sufi's Catalogue of Constellations
- 800 AD: Al-Kindi's work on optics and cryptology
- 900 AD: Al-Biruni's astronomical tables and calculations
- 1000 AD: Al-Khwarizmi's work on algebra
- 1100 AD: Al-Biruni's astronomical tables and calculations
- 1200 AD: Al-Khwarizmi's work on algebra
- 1300 AD: Al-Biruni's astronomical tables and calculations
- 1400 AD: Al-Khwarizmi's work on algebra
- 1500 AD: Al-Biruni's astronomical tables and calculations
- 1600 AD: Al-Khwarizmi's work on algebra
- 1700 AD: Al-Biruni's astronomical tables and calculations
- 1800 AD: Al-Khwarizmi's work on algebra

We tend to forget that the Islamic Golden Age is often called the Dark Ages in Europe from this time. For example, 800 to 1400 was a golden age of civilization because society was improved by innovation, education and creativity, all backed up by right scientific experiments.

Naslov
Naglašen i izdvojen
Boje
Dobro složene
Dobar odnos teksta i ilustracija

Preglednost
postignuta stupcima
A nisu zaboravljeni ni
autori niti sponzori

Dizajn
Dobar
Ali rubovi žutih
dijelova s
tekstom nisu
ravno rezani.

Boje
Dobro
odabране

Hypothesis

My hypothesis is that at the age of 13 to 14 children can answer logical questions best and with more concentration.

Procedure

First of all I will look up five logical questions, either from the internet, a book or a person like my parents. Then I will type them neatly on a paper and print it. Next I will make copies of it, the number depends on how many people I will ask to do the test. After that, everyone that will make the test has five minutes to fill it in. Students and teachers will participate. Once, enough people filled in the sheet, I will find the percentage of how many correct answers the boys and girls found out in the different age groups. Then I will make a chart that will explain the results.

Dizajn

Neobičan
Ali nesređen!

Vjerojatno puno dobrih
informacija, ali su
nespretno
postavljene.

The frequency of a wave is measured as the number of complete back and forth vibrations of a particle of the vocal cords per unit of time. If a particle of air undergoes 1000 longitudinal vibrations in 2 seconds, then the frequency of the wave would be 500 vibrations/second. The human ear is capable of detecting sound waves with a wide range of frequencies 20 hertz to 20000 hertz. The sensations of these frequencies are commonly referred to as the

pitch of a sound. (1 Hertz = vibration per second)

Pitch

Pitch is the frequency of sound
= Rate of vibration of the material matching sound, the sounds may be characterized by pitch, loudness & quality.

In music, the distance between 2 sounds is called the interval or octave.

In terms of frequency, doubling the frequency of any note increases the pitch of an octave.

The human ear is capable of detecting sound waves with a wide range of frequencies 20

Dizajn

Zanimljiv, neobičan
I jednostavan

Krug nepravilan ali
domišljat.

Boje

Dobro odabrane.

Tekst

Postavljen u tablice -
preglednost

Results

Recording Sheets for Science Experiment		
Serial Number	Gender	Age
Age 42	Age 3	
Female	Male	Male
Strawberry	Orange	Orange
Green Apple	Yellow	Yellow
Blueberry	Red	Red
Recording Sheets for Science Experiment		
Serial Number	Gender	Age
Age 10	Age 6	
Female	Male	Male
Strawberry	Orange	Orange
Green Apple	Yellow	Yellow
Blueberry	Red	Red

Dizajn

Zanimljiv

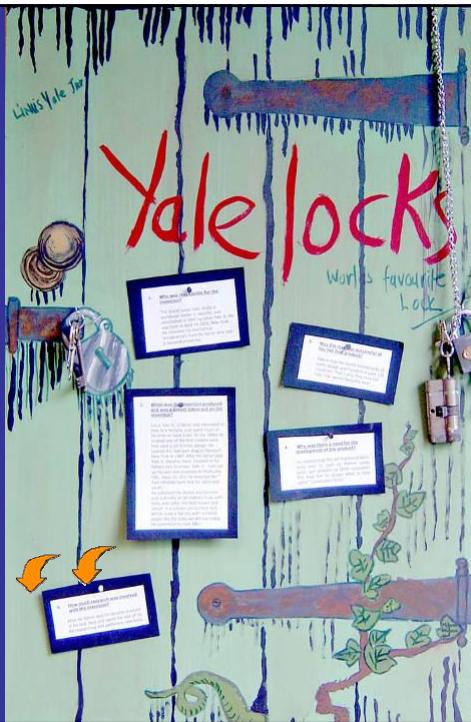
Dobro vizualno izgleda.

Tekst

Dobar raspored teksta
(podjela na manje
cjeline)

Boje

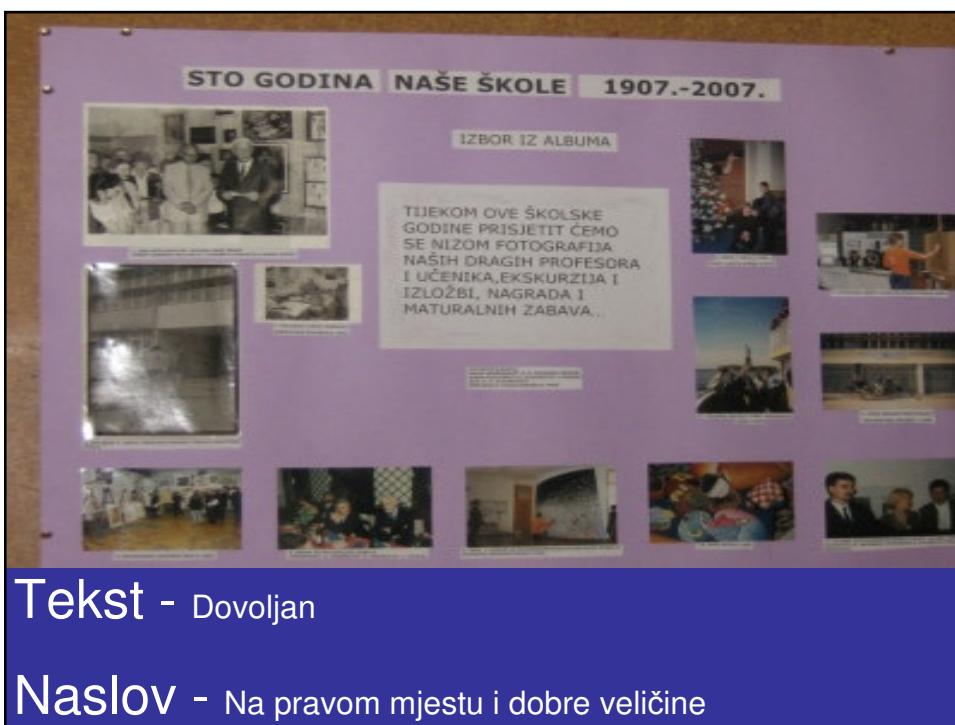
Dobra ideja s plavim
rubovima.

Dizajn - Samo naizgled poster pretrpan. Pogledamo li bolje,
vidjet ćemo da je nekoliko mačaka izrezano (cijelo tijelo mačke
ili dijelovi, npr. oči).

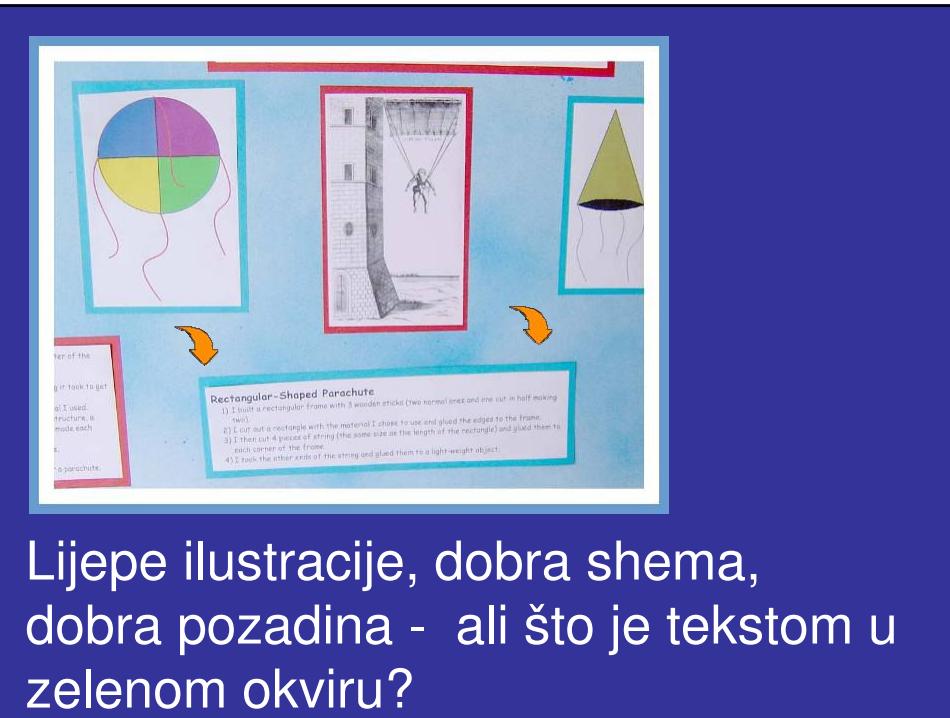
Malo teksta, puno slika. Dobar poster.

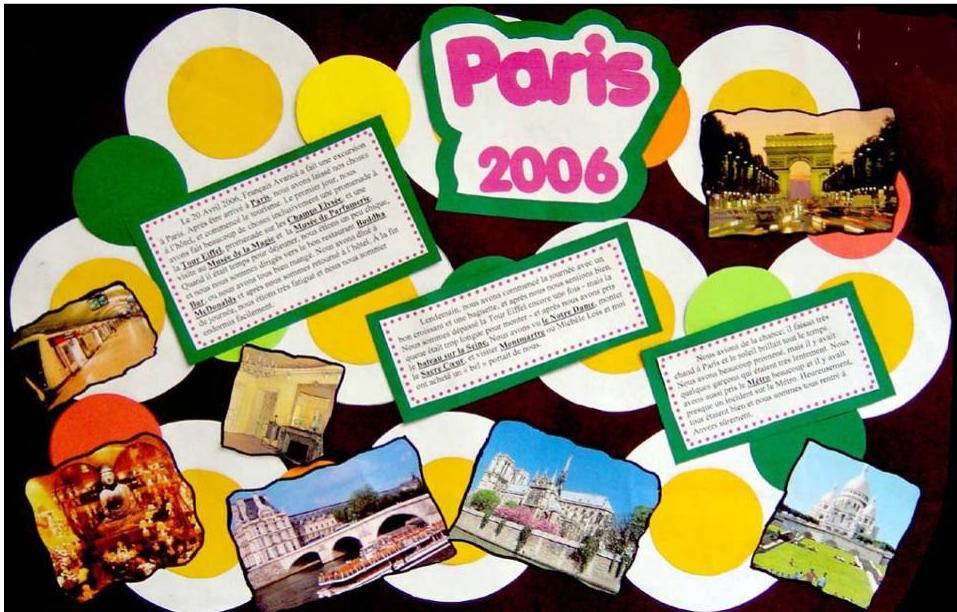
Tekst - Dovoljan

Naslov - Na pravom mjestu i dobre veličine

Lijepe ilustracije, dobra shema, dobra pozadina - ali što je tekstom u zelenom okviru?

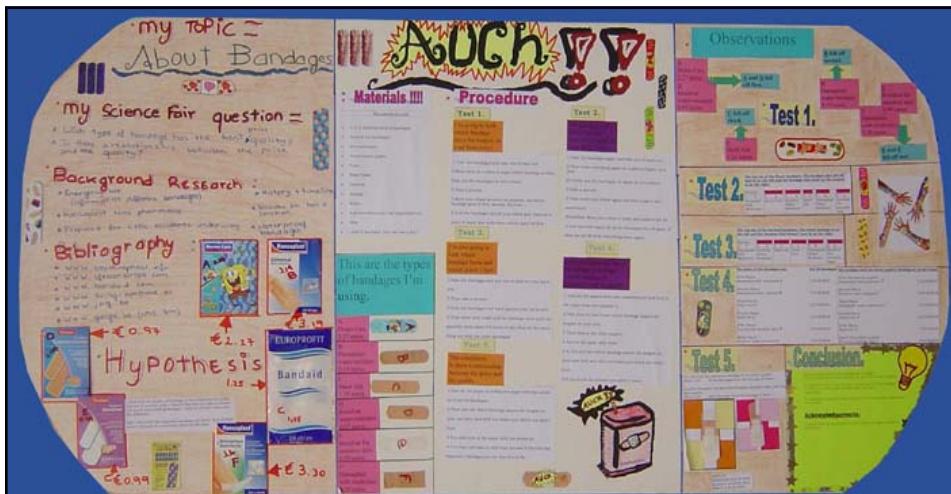
Korištene boje: žuta, zelena i bijela. Pozadina je kontrasna. Dobar poster!

Zelena slova na ovom posteru je lako čitati. Ali neka slova (sitni tekst u gornjem lijevom uglu ili crvena slova) nemoguće je pročitati.

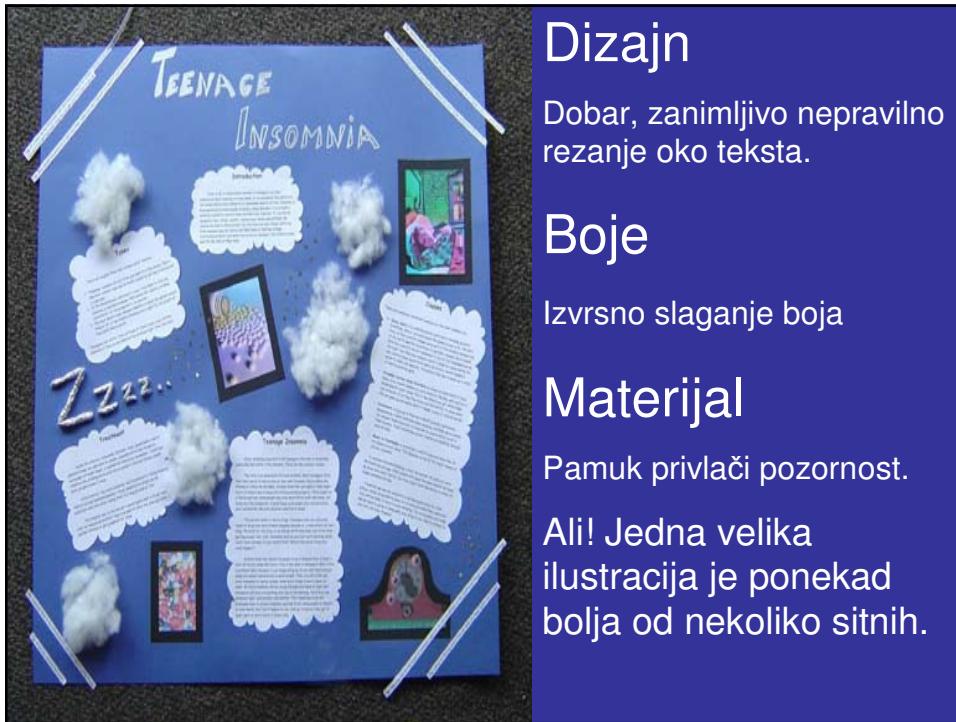
Boja, kontrast, pažjivo rezano! Dobro!
Ali! Slova presitna!

Previše informacija – stresan poster!
Treba pripaziti i kod izdvajanja naslova.

Nema dvojbe! Najprije uočimo zvijezdu!
Zanimljivi mamac da se približimo i pročitamo tekst.

Dizajn

Dobar, zanimljivo nepravilno rezanje oko teksta.

Boje

Izvrsno slaganje boja

Materijal

Pamuk privlači pozornost.

Ali! Jedna velika ilustracija je ponekad bolja od nekoliko sitnih.

Tekst

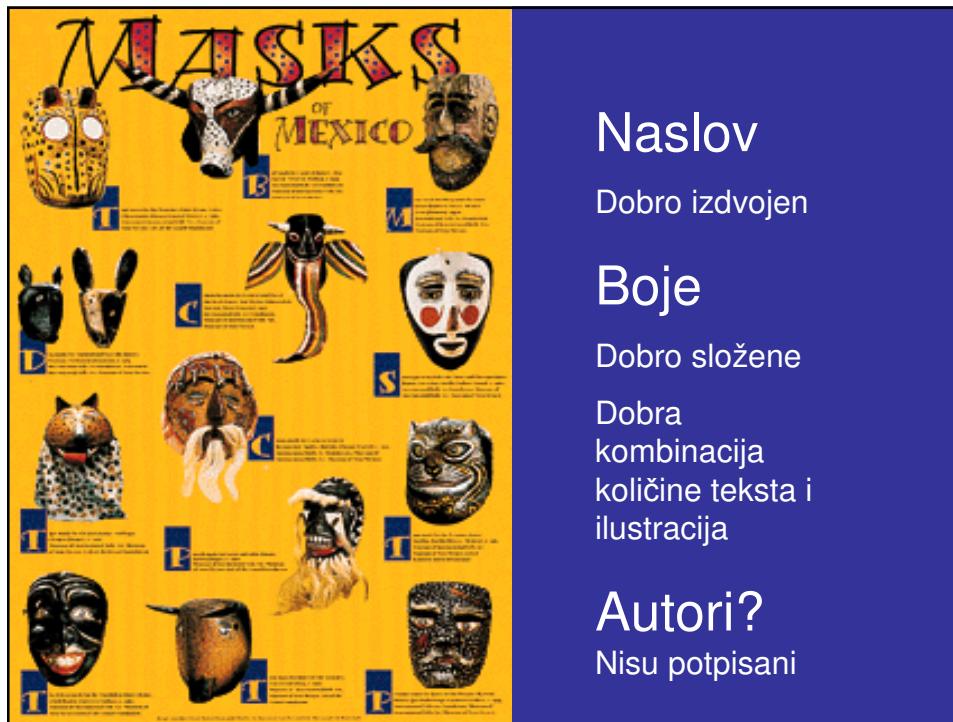
Dobro složen. Trebalo ga skratiti; Zanimljivi rubovi oko objekata.

Naslov

Dobar, istaknut i uočljiv .

Ilustracije

Izdvojena središnja ilustracija.

Naslov

Dobro izdvojen

Boje

Dobro složene

Dobra
kombinacija
količine teksta i
ilustracija

Autori?

Nisu potpisani

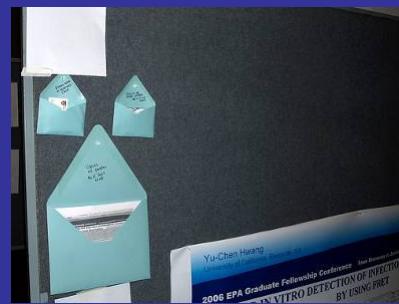
Puno postera
zajedno –
čini veliki
poster o
velikim
istraživačima
dobro složen,
ali gdje je
naslov?

Odnos teksta
i ilustracija
dobar. Tekst
je u stupcima
i lako se čita.

Nema autora

PREDSTAVLJANJE POSTERA

- Nositi akreditaciju (natpis s imenom).
- Ne držati ruke u džepu.
- Dok se objašnjava sadržaj postera govoriti i gledati u gledatelje.
- Pokazati dijelove postera koji se trenutno predstavljaju, kada god je to moguće, kako bi gledatelj bio svjestan gdje se nalazi na posteru
- Pažljivo voditi gledatelja kroz slike, dijagrame i grafikone. Izbjegavati nejasnoće kao npr. "ova slika prikazuje glavni rezultat."
- Imati crnu olovku i sredstvo za korekciju ukoliko gledatelj otkrije pravopisnu ili neku drugu pogrešku.
- Imati uz sebe pretiske (kopije) rada i smanjene inačice postera u boji.
- Zahvaliti gledateljima na posjeti.

Plakat je vizualni skandal, on se ne promatra, njega se vidi.

Optički zakoni određuju njegov oblik, a njegova poruka je trenutačna ...

Plakat je istodobno poruka – crtež bez legende, kompozicija koja štedi opširno pričanje.

Likovno rješenje ne smije biti samo sebi svrhom, ono je sredstvo za prenošenje ideja...

Sva sredstva su dopuštena da se postigne cilj lirika, mistifikacija, sve osim srama.”

(Makijavelistički, zar ne?)

Franc. slikar Savignac

IZVORI:

<http://www.ifla.org/IV/ifla69/poster-02.htm>
<http://www.faseb.org/meetings/eb2004/posterquidelines.html>
http://www.ffos.hr/lida/lida2006/contribution/poster_guidelines.php
http://ctl.stanford.edu/handouts/web/Master_Poster.htm
<http://www.aapg.org/meetings/instructions/quide.html>
<http://www.aspб.org/education/poster.cfm>
http://www.drizzle.com/~afox/writings/Posters_HOWTO.htm
<http://ibscore.dbs.umt.edu/makeposter.pdf>
<http://www.biology.lsa.umich.edu/research/labs/ktosney/file/PostersHome.html>
<http://www.siam.org/siamnews/general/poster.html>
<http://www.swarthmore.edu/NatSci/cpurrin1/posteradvice.htm>,
www.knjiznican.hr

Stričević, Ivanka. Prezentacija na posterima: kako je organizirati i kako izraditi prikidan poster,Napredak. 144, 2 (2003), str.240-243.

Zahvaljujem na pažnji!